

AZ ÉJSZAKA

— ANNA FRANK EMLÉKÉNEK —

Írta DEÁK KÁROLY

Könyvvel a kezében, csak félfüllel hallotta a nyitott ablakon át, amint a *cantonata* nagy lombjai között egy-egy madár félálomban csipogott valamit. Egy-másba folyó, nehéz illatgomolyok úszkáltak be az ablakon, a virágoskertek felől. A szoba levegője annyira megtelt illattal, hogy amint a könyv lapjait forgatta, megszédült kicsit. Pillanatra a tárt ablakra nézett, melyen át látni lehetett a csillagokat. — És ekkor csöngettek.

Nem állt fel azonnal az íróasztal mellől, csak letette a könyvet. Egyetlen pillanat alatt arcok tömege bukkant fel képzeletében, de mindegyiket átengedte a lehetőségek sorompója alatt.

Dehát akkor ki csöngetett?

Rokonai nem éltek, barátai nem voltak, csak kollégái a tanárok között. Ezek viszont, ha nagyritkán felkeresték őt, előzőleg mindig bejelentették magukat. — Ki lehet tehát? — S a nehéz szék dörögve koppant a könyvszekrényhez, amikor felállt.

Dolgozószobájából, amely hálóhely is volt számára, áthaladt egy hallszerű helyiségen és kijutott az előszobába. Rövid bizonytalankodás után felgyújtotta a villanyt és kinyitotta az ajtót.

Ekkor meghökkent.

Nagyon fiatal lány állt előtte. Szeme kékjében aggodalom tükröződött. A nagy meleg ellenére gumiköpeny volt rajta.

Pillanatig szótlánul bámulták egymást; az idős férfi a magányos emberek gyanakvásával, a lány bocsánatkérő arckifejezéssel.

Aztán a lány lehajtotta fejét, valahogy szemérmesen, mint aki templomba lép be — és álmatag léptekkel megindult át az előszobán, keresztül a hallon, s akadálytalanul bejutott a dolgozószobába, mert az ajtók mindvégig nyitva voltak.

A férfi a kövér emberek bohókás fürgeségével nyomult utána, s minthogy a lány ott állt meg az íróasztal előtt, olyan tartásban, mintha a széken már ülne valaki, ezzel a férfit odakényszerítette az íróasztal mögé, és az csakugyan, mintegy az íróasztal „fedezékéből” nézett szembe váratlan vendégével. A lány tekintete úgy irányult az őszhajú, pápaszemes emberre, mintha csak véletlenül nézne oda és nem látna senkit.

A férfi ideges lett; ő szólalt meg először.

— Tulajdonképpen... Kit keresel, te kislány?

A lány illedelmesen bölintott.

— Si, signore professore. Ön latintanárra a régi gimnáziumban.

— Si, si, a scuola antica. Csakhogy én kizárólag fiúkat tanítok, — honnan ismersz?

— A tanár úr türelmes és jószívű ember.

A szemüveg mögött megvillant a gyanakvás.

— Captatio benevolentiae? — morgott rosszkedvűen.

— Nem, — mondta a lány, — én teljesen őszinte vagyok.

— Miben lehetek a szolgálatodra?

A „vendég” lehajtotta fejét.

— Szeretném megkérni önt, hogy ... hogy egy napig itt maradhassak az Ön lakásában. Csak, amíg kitervelek valamit, hogy ... hová meneküljek.

— Dehát miért akarsz menekülni? És hová?

— Még nem tudom, de mindegy. El akarok menni ebből a városból.

— Nem keltesz olyan benyomást, mint aki valamely bűntény miatt menekül. Meg sem kérdezem, miért akarsz ilyen sürgősen elmenni. A nevedet sem kérdezem. Dehát hová mehetnél, egyszál esőköpenyben, egyedül? Valóban egyedül? — nézett rá hirtelen.

— Si; solo.

Az ősz tanár hümmögött. Nézte a lány finom-ovális arcát. Nem, ez nem közönséges arc. Csak mintha félne valamitől.

— No és ... Hová mennél a legszívesebben?

— A casa, in citta eterna, — suttogta, inkább önmagának.

A tanár önkéntelenül felsóhajtott.

— Messze van az, kislány.

— Tudom, nagyon messze; ott maradt a gyermekkorom.

A férfi fáradtan szuszogott a fullasztóan illatos szobában. Aztán intett a lánynak, tanáros mozdulattal, hogy üljön le ő is, az íróasztallal szemközt. Most úgy ültek egymással szemben, mint egy kihallgatáson. — A San Pietro templom

— mondta hirtelen a lány, majd elhallgatott.

— Hány éves vagy? — kérdezte a tanár.

— Tizenhét. A múlt évben még iskolába jártam, a leánygimnáziumba.

— És miért nem fejezted be?

— Mert nem lehetett. Egy évvel ezelőtt apám is meghalt.

— És azóta nincs senkid?

A lány felpillantott.

— Senkim. De ...

— Mit akartál mondani?

— Talán ne is beszéljünk róla. — S hirtelen hozzátette: — Professore, prego, ne értsen félre.

A tanár félrebillent fejjel nézte a lányt.

— Olyan furcsa vagy, mintha állandóan rettegésben élnél. Mintha valami nyomás ülne rajtad.

— Lehetséges, — mondta halkan.

— Milyen kár, hogy ezt az arcot valami ismeretlen félelem árnyékolja.

A lány a sötét cantonata felé nézett, a tárt ablakon át.

— Mindig félek — mondta. — Félelemmel alszom el, és félelemmel ébredek.

— Dehát mitől félsz állandóan? Vagy kitől?

— Tőle — suttogta a lány, — egyedül csak tőle.

— Dehát ki az? — s a férfi előre hajolt. — Ki az, akitől félsz?

A lány tekintete megtelt rémülettel.

— Móstro! — mondta, csaknem kiabálva.

— Dehát ki az?

— Vandalico! Félek. Segítsen rajtam.

— Dehát ki az? — ismételte a tanár, s furcsa szemmel a lányra nézett. De ő lehajtott fejjel, mozdulatlanul ült. Szája remegett.

— Nagyon félek tőle, pedig vak. Teljesen vak.

— Ciéco ...?

— Si, ciéco Móstro ... Megszöktem tőle! De mindent megérez! Többet tud, mintha látna! De most megszöktem. Ha Ön nem engedi meg, hogy itt elbújjak, akkor megtalál és elfog. Pedig a város nagy, s a Cacciatore utca messze van. Mégis félek, hogy megtalál.

— Ugyan. Ne félj semmitől. Miféle szerzet?

— Nagy, durva és kiméletlen. Nagyon félek.

— Nem kell úgy felnagyítani a dolgokat. Én megengedem, hogy itt maradj. Itt, a hallban is van hely; posto per dormire: ott ellehetsz.

— Köszönöm. De még így is félek.

— Ne félj. Nem tudja meg, hol vagy.

— Gonosz lény az. Nem ember. Móstro.

— Tisztázzuk: ember, vagy kitalált rém?

— Nem kitalált, de rém. Én már tudom, hogy hatalma van, és félek tőle.

— Én megvédelek. Ez a lakás: asylum. Ide nagyon ritkán jön valaki. Akkor is jóbarát.

— Ki tudhatja? Talán az egész városban nincs rejték hely. Az egész ország-

ban. Az egész világon. Rejtekhely? — tündökött. — Az egyetlen rejtekhely mi-bennünk volna, de elveszett. Úgy érzem, hogy elveszett. S ami következik, az beláthatatlan.

— Nagyon szkeptikus kislány vagy te.

— Mindig úgy érzem, hogy elveszett.

— Nézd, itt van például a latin nyelv.

— A nyelv? Apám mondta, hogy a latin, meg az ógörög igazi nyelvek, mert megmaradt bennük a szellemi tartalom. A mai nyelvünk képteremtő ereje elveszett már ... Apám mondta. Az emberiség valóban nagy szavai kizárólag ógörög, héber és latin nyelven ...

— Van benne valami.

— Saját nyelvünkön csak fecsegni tudunk. Apám mondta. Ez a nyelv meghatároz, de nem villog. Fogalmi nyelv, kopár; alig ismerni a metafóráit.

— Ciarlare? Azt mondta? Troppo vero! Discorrere? Úgy van! Nyelvész volt az édesapád?

— No; zongorista és zenetanár.

— Zenetanár...? Nem tudom, ismertem-e?

— El tudta játszani a *Clavicembalo ben temperato* összes bevezetőjét és fűgáját.

A tanár összehúzta szemöldökét, aztán hirtelen elmosolyodott. — Már tudom, — mondta, — néha orgonált is a *Tommaso*-templomban. Bach- és Franck-műveket játszott. Magas, őszhajú férfi volt, alig ötven.

— Si, negyvenhét, és már ősz volt a haja. Az arca szigorú; a szája is makacs, szigorú. Nem ismerte a megalkuvást.

— Si, si, hallottam játszani, meg gyakran láttam is őt, amint a parkban sétálgatott. Úgy rémlik, téged is ...

— Si, signore, sokszor sétáltam vele.

— Igen ... Te voltál.

— Olyan boldog voltam, mint egy istennő.

— Olyan voltál, mint a lilium.

— Tizenöt éves. Mindig tanított.

— Hej, giovinezza ... hogy siet az idő! — S a tanár figyelme befelé fordult, ahol a látszólag csendes felszín alatt emlékek örvénylenek.

Néhány másodpercig csöndben voltak.

— Na, — szólott aztán és tenyerét az asztalra fektette, — tíz óra elmúlt. A leghelyesebb, ha most lefekszel, hiszen kimerült vagy; látszik rajtad. Adesso pero tu vai dormire. Ellenkezés nincs. Szedjük össze és vigyük át az ágyneműt.

A lány szabadkozott. Ő nem kér ágyneműt, nem is akar lefeküdni, vagy ha igen, akkor csak így, köpenyben, neki nagyon jó, ha takaró nélkül pihen kissé a heverőn, hisz úgymint annyira meleg van. Csak egy kispárnát kér a feje alá, másra igazán nincs szüksége.

A virágok hisztérikusan okádták illatukat, a ház csaknem összeomlott a sokféle, egymással feleselő, édes és harsány illatok gomolygó felhőjében.

Egy ideig vitáztak, végül a férfi elővett valahonnan egy hófehér párnát, s átvitte a hallba. Visszajövet barátságosan a vendégre vigyorgott, majd behúzta az ajtót.

Egyedül maradt. Rövid töprengés után ő is lefeküdt. Amint a könyv után nyúlt, egy pillanatig arra gondolt, nem rejteget-e csakugyan valami névtelen veszeltyt az éjszaka sötétje, de azonnal elűzte magától ezt gondolatot, azzal, hogy a virágillat nyomasztó, csaknem mérgező édessége megzavarja az ember gondolkozását.

Fészkelődött, majd olvasni kezdett, de még a vékony, színehagyott pizsamában is rendkívül melege volt.

Alig negyedórát olvasott a csöndben; nem hallatszott más, csak a bútorok halk és kísérteties pattogása; de ezt már megszokta. A bútorok éjszaka mindig beszélgetnek.

De ekkor valami különös neszre lett figyelmes. Ez az alighallható hang — bizony tudta — nem tartozott a bútorok párbeszédéhez. A hang eredetét nem

tudta kitalálni, az irányt nem tudta megfejteni. Letette a könyvet és feszülten figyelt, percekig. Már-már azt hitte, képzelődött, mikor megint úgy vélte, hogy hall valamit. Újra mozdulatlan maradt, és figyelt. De egy hosszú perc múltán elmosolyodott. — A ragazza, — gondolta, — felébredt. — Mostmár tisztán hallotta, hogy odaát ropog a parketta. Megállapította, hogy a lány léptei lassan közelednek az ajtóhoz.

Csücsörítve nézett maga elé. Néhány másodpercig teljes csönd volt. Am hamarosan, és igen halkán, megnyikkant a kilincs. A tanár levette szemüvegét. Ekkor — halkán — kinyílt az ajtó, s a lány behajolt a szobába. A köpeny most is rajta volt, mint aki állandóan útra készül. Mikor látta, hogy a tanár sem alszik, sőt, figyel: gyorsan belépett és megállt az ajtónál. Karikás szemmel, ijedten nézett a tanárra, aki az olvasólámpa fénykörében ült.

— Signore — suttogott a lány, — most érkezett haza.

— A casa? — csodálkozott a férfi. Kicsoda ...?

— Hát ő! Il ciéco móstro! A *Cacciatore* utcában csönd van, de ő dühösen jön kifelé a házból, mert megszőktem.

— Hát ezt meg honnan a csodából veszed? Bizonyára valami rosszat álmodtál, és most —

— Nem, — mondta határozottan a lány. — Nem. Ott áll az utcán és elmélyülten hallgatózik.

— Csacsiság. Te félig még alszol, vagy mi.

A lány a távolba nézett, olyan szemekkel, melynek sugara mintha házakon, fákon s a sötétségben is áthatolna.

— Újra elindul — mondta. — A járdát néha érinti botjával, tapogatózik. Attól félek, a végén meg fog találni.

— Itt? De gyermekem, honnan tudhatná, merre menjen, szimatoljon, kopogtasson? Ezt ugyan csinálhatná az idők végeztéig.

— Nem, — mondta a lány megint, s szemét lehúnyva, mozdulatlanul állt egy darabig. — Nem — ismételte és kinyitotta szemét. Fogai összekoccantak, mint aki didereg. — Megtalálta az irányt — mondta elborzadva, — elindult a *Tabacco da naso* utca felé.

— Honnan a csodából veszed?

— Annyira siet, hogy elérte a *Tabacco da naso* utcát.

— Dehát honnan veszed? — A tanár mereven nézte a lány gyötrődő arcát. Az újra lehúnyta szemét és fázósan burkolódzott a köpenybe.

— Most kilép a fák közül, a *Tomasso-templom* mellett — mondta.

— De gyermekem, honnan veszed ezt a sok csacsiságot?

— Én is épp erről jöttem, a templom mellett.

— Képzelődöl. Rosszak az idegeid.

— Ugyanazon az úton, a fenyőfák mentén.

— Annyira rosszak az idegeid, hogy már-már —

De elharapta a szót.

A lány hosszan felsóhajtott. — Úgy látszik, mégis elvesztette az irányt. Most nem arra megy ... Elvétette!

— Na, látod — mondta a férfi. — Nem olyan könnyű ám idetalálni. A legjobb volna, ha újra lefeküdnél és elfelednéd az egészet.

— Nem merek — mondta felpillantva, — nem merek.

— Kis csacsi — mosolygott a férfi.

A lány ekkor felkapta fejét. — Mégsem! — kiáltotta. Most ott halad a *Muto-fasoron*. Közeledik

— Na, már megint. Én azt tanácsolom —

— Sietve halad, mert tudja, most helyes úton jár.

— Dehát honnan veszed mindezt a —

— Áthalad a *Corone di spine* úton ... és már az *Eternitá-templom* mellett van. Én is az *Eternitá-templom* mellett jöttem el.

— Most a rózsakert másik oldalán halad, de ebben az irányban.
 — Emlékszem, egyszer úgy féltem, hogy anyámat felráztam álmából.
 — Maga elé tartott bottal közeledik —
 — És néha sírva ébredtem. De nem tudtam, mitől féltem.
 — Arrafelé siet, ahol én jöttem, az ön lakása felé.
 — Persze, anyám lassacskán megnyugtatott, és reggel már oly egyszerű és tiszta volt minden. Reggel már nem féltem.

A lány újra dideregni kezdett — a tanár nézte. Nincs ennek a lánynak valami láza, vagy ilyesmi?

— Nem kell félni — mondta, — nem szabad félni, csak a gyermekeknek. Te nem vagy már gyermek!

— Ön is fél, professore, csak még nem tudja. Pedig Ön is fél.

A tanár megtörölte homlokát. — Mitől félek, vagy kitől? Gyermekekoromban előfordult, éjszaka. Pavor nocturnus. Felriadva —

— Elhagyta a rózsakertet, s most lassan kapaszkodik fölfelé, — suttogta a lány, mintha félné, hogy a cieco meghallja hangját.

— Csakis gyermekkoromban; ilyen van. Ezt elfogadom.

— De hiszen mindannyian gyermekek vagyunk, kis ingben ...

— Pavor nocturnus — motyogta a tanár. Ez van. Ebben hiszek.

— Még a cieco is fél — ezért kegyetlen!

— Nem szabad félni. Minek az: félni?

— Már oda is ért a *Santissima Trinita* terének bejáratához! Mindig közelebb nyomul. Engem keres. Én vagyok, akit keres.

— Nem szabad, hiszen mondom. Nem szabad.

— Utánam szimatol az éjszakában.

— A sok-sok ház rengeteg lakása közül ezt, és éppen ezt, nem fogja megtalálni. Nem érted?

— Nagyon félek. Embertelenül félek. Mit vétettem én?

— Nem szabad, mondom. Mi lenne, ha mindenki félné?

— Érzem, hogy mindinkább közeledik.

— Fullasztó éjszaka van. A sűrű virágillat elbódítja az agyunkat. Lehet, hogy távolról vihar közeledik. Ez rossz hatással van az emberre.

— Biztonságos falak mögött mindenki alszik. Oly furcsa: szenderegnek a borzalom órájában.

— Nyugtalanság, fejfájás és izületi bántalmak jelzik, hogy vihar közeledik.

— De közben átnyúlt a hallnak nevezett helyiségbe és eloltotta a villanyt. Behúzta az ajtót. Itt csak az olvasólámpa égett.

Egymásra néztek. A lány tekintetét beárnyékolta a rémület párái. A kimerültség sötét gyűrűket vont kéken tündöklő szemei köré. — A tanár nézte. Kerek arca ott volt a lány fölött, mint a Hold, csöndes éjszakákon. Arca komor volt.

— Te is megérezd — mondta. — Lehet, hogy éjjel vihar támad, de holnap, a napfényben, oly egyszerű és tiszta lesz minden. — Ekkor összekulcsolta kezét derekán, pocakja kidülledt, s most így nézte a lányt, aki a rettegés merevségével állt, az ajtónak támaszkodva.

— Mia ragazza, ha esetleg csakugyan igaz, hogy valami cieco kujtorog az éjszakában, még az sem jelenti azt, hogy föltétlenül ide fog jönni. Különbösen is, menedéket kértél és én megadtam neked. Ez arra kötelez engem, hogy megvédejelek. Lépj ki ebből a rettegő állapotból, hiszen semmi megfogható okod nincs a félelemre. Gyere, ülünk le inkább és beszélünk másról, hogy végre megnyugodjál.

A lány szeme óriásivá nőtt a csodálkozástól.

— Valami másról? — kérdezte. — Másról beszélünk most?

— Ugy-e, nem látsz semmi rémeset?

— Vedére? — kérdezte, megütődve. — Nincsenek látomásaim.

— De akkor mit érzesz?

- A veszélyt. Azt, hogy jön. Jön — jön a cieco mostro.
- És szokott bántani is téged?
- Vandalico! — toppantott a lány, majd felgyűrte köpenye ujját, s ekkor lila folt lett láthatóvá karján.
- Ejnye, — mondta a tanár. — De most megszabadulsz tőle.
- Nem tudom elhinni — sóhajtott.
- A férfi járkálni kezdett a szobában. — Mégis el kell hinned, ez a legfontosabb.
- Most az Emmanuéli-szobor ányékában lopakodik. Nem tudom, mit lehetne csinálni. Ha elfog —
- A tanár odalépett, megsimogatta a lány arcát.
- Mia piccolina, hiszen csaknem önkívületben vagy. Próbálj magadon erőt venni.
- Magamon ...?
- Amíg itt vagy, az én lakásomban, nem érhet bántódás.
- A lány azonban megint nyugtalanul feltekintett.
- Margherita — szólt a tanár, — ezentúl így foglak szólítani, mintha a lányom volnál.
- Kiosont a szobor árnyékából és újra közeledik.
- Hagyd már, kérelek, ezeket a rémlátásokat.
- Lassan jön, ebben az irányban.
- Ne félj, nem talál meg senki. Ígérem, Margherita.
- Tudom, hogy ismét és egyre közeledik.
- Nem értem, hogy állandóan rémeket látsz. Te egy öreg tanár lánya vagy, Margherita. Kinek mi köze hozzá?
- De a lány szemében megint felgyúlt a rémület lángja.
- Azon az úton jön, csak nagyobbak a léptei.
- Mostmár elég. Il cieco mostro — nincsen!
- Amit én érzek —
- Dehát mondom, hogy igazán nincsen. Mondom, hallod?
- Most fordult be a *Lituania* utcán. Amerre én jöttem.
- Nézd, Margherita, te Rómából jöttél, láttad a San Pietro templomot, láttad a Pantheont, aztán például —
- Si, láttam. Nem ereszt a hatalmából. Diavolo!
- Te vagy Margherita, a kislányom. Mi dolgozol volna —
- Most a csonkatorony mellett megáll. Talán már fönt van a dombon —
- Nem rád tartozik.
- Ahonnan nehéz illatok szállnak.
- Nem tartozik rád, mondom. Nem rád tartozik.
- A kertek roskadoznak a virágoktól. A félelemtől.
- Margherita, te vagy a kislányom. Ketten vagyunk.
- Már nem bírom, professore. Kergessen ki az utcára. Már itt somfordál az utcasarkon.
- Ostobaság. A *cantonata* teljesen üres és csönd van.
- Prego, maradjon mellettem. Könyörgök. Nagyon fázom.
- Ebben a hőségben? Beteg vagy talán? Lázad van?
- Nem tudom. Talán hallja a hangomat.
- Ugyan. Pihenj egy kissé. Nem szabad ennyire...
- Nem merek, professore. Nagyon félek. Nem merek.
- Hogyan is hallaná...? Nem hallhatja. Ostobaság.
- A másik ház mellett áll és fülel.
- Nem hallhatja a hangodat. Körös-körül mindenki alszik.
- Talán épp ezt az ablakot nézi. El kellene oltani —

— A ház mellett nincsen senki. Érted...

— Elindult a lépcsőház felé.

— Margherita, kifejezetten könyörgök ...

— Kergessen ki az utcára. Nekem most már mindegy.

— Te vagy a lányom. Holnap már olyan egyszerű lesz minden.

— Professore, kergessen ki az utcára.

— Dehát nincs itt senki. Se közel, se távol. Esküszöm.

— Már bent van a lépcsőházban — suttogta. — Professore ...

— Se közel, se távol. Ketten vagyunk. Csak ketten vagyunk.

A lány megingott, de megkapaszkodott az íróasztalban.

— Ketten vagyunk — mondta a tanár sápadtan.

— Jön ...! Jön fölfelé a lépcsőn...!

A tanár megállt a szoba közepén. — Ki jönne? Ki jönne ide? Ketten vagyunk

— mondta rekedten. Hidd el, ketten vagyunk.

— Már elérte a fordulót. — A lány szája elfehéredett.

— Ki jönne? És miért éppen ide? Ki jönne ide...?

Csöndben vártak, száraz torokkal. Nem szólt egyikük sem. A lány lehajtotta fejét. — Óvatosan jön, — suttogta. — Most megállt az ajtó előtt. — Feszülten figyel. — Most csengetni fog.

Félelmetes csönd volt mindenütt. Vártak. A környező házakban aludt mindenki. Egyikük sem moccant.

— Na? — a tanár a lányra nézett. — Mit mondtam?

A lány mondani akart valamit, de ekkor megszólalt a csengő, hosszan, élesen, követelősen.

Nem mozdult egyikük sem. Nem szóltak semmit és nem néztek egymásra. Hosszú másodpercek múlva a tanár megmozdult.

— Ne! ... — suttogta a lány, rémülten.

A tanár — halkán — kiosont az előszobába. Az ajtókat nyitva hagyta maga mögött. Kint, az ajtónál, megállt és hallgatózott.

Teljes csönd.

De azért tudta, hogy az ajtó másik oldalán, alig egy arasznyira tőle, egy idegen ember áll. Megtörölte verejtékes homlokát és próbálta elképzelni, hogy milyen.

Ekkor a csengő újra megszólalt, fülsértő berregéssel.

A tanár megremegett s egy másodpercig tehetetlenül állt. Megint próbálta elképzelni, de úgy érezte, a helyzet tarthatatlan. Ő még soha nem bújkált senki elől, főleg a saját lakásában nem.

Hirtelen — és elszántan — felgyújtotta a villanyt és kinyitotta az ajtót.

Meghökken.

Magas férfi állt az ajtó előtt, kezében fehér bot, szemén sötét szemüveg.

A tanár iszonyodva nézte, ahogy csapzott haja homlokába hullt.

— Kicsoda ön? És kit keres? Mit akar itt?

A cieco nem felelt. Kissé megemelte botját és belépett.

— De kérem ... — hebegett a tanár.

A cieco már a hallban volt.

— Hová megy, kérem...? — s a tanár utána eredt.

A vak, bámulatos tájékozódókészséggel, a dolgozóba jutott, mire a tanár utolérte.

— Hogy merészel? — és az íróasztal mögé húzódott.

A cieco ott állt, a szoba közepén.

A lány felkapta fejét. Pupilláiban a rémület örvénylett.

— Mostro!... — sikoltott, mint akit megütöttek.

— Magánlaksértés, — szólt rekedten a tanár.

A ciëco kissé feltartotta fejét, mereven; rendkívüli figyelemmel hallgatózott. Aztán egyenesen odament a lányhoz.

— A kislányom — hebegett a tanár. — Mi dolga veled?

Döbbenetes csönd volt. A ciëco mozdulatlanul állt. Aztán, nagyon lassan, a lány fejére tette kezét, mintha megáldaná.

A tanár nem mozdult. Sokáig csöndben álltak így.

— Andiamo — mondta a vak, tompa hangon, és visszahúzta kezét. Aztán botját a levegőben tartva, elindult a hall irányába, kifelé.

A tanár most sem moccan, a lány azonban, különös módon, mintha megigézték volna, lehajtott fejjel, bamba arccal, megindult a vak férfi után. Nem nézett semerre, hanem sápadtan, félig önkívületben, követte a vak embert a hallba, az előszobába, a folyosóra, a lépcsőházba, a fűszeres, meleg, illatoktól tébolyult éjszakába.

LÓW KÁROLY VERSEI

A beteljesedés előtt

*A jéghegy fölött ezüst pára
vihart jelent a tengeren —
Gondolatom kagylóba zárva
remegve, némán pihen.*

*A hűvös kagyló érdes fala
a vért fakasztón húsba mar.
Betekapnék zengő húrjaidba,
ezüst pára, száguldó vihar!*

*A csend omló homokfalán
a mozaikkép lassan összedáll:
a lemez tompán forog tovább.
Pattintsd föl ezüst kagylód, ó, nyár!*

FÉNYT!

*Bársony zúzvara az alvó ágon,
szikrát szór. Fényesen feszül a reggel.
Ezüst köd páráz óriás sereggel,
olyan ez, mint egy színes álom.*

*Léptek. Hangok. Tompa, hideg fátyol
zár el a fénylő külvilágtól.
Hamuszín arccal didergek. Fázom.
Varjú károg a csupasz ágon.*

*Rezdül az ág. Suttogást hallok.
Vagy csak játszik velem a képzelet?
Hómező, fagy, darabratört arcok...
Fényt, sok fényt, hadd lássunk végre
kék eget!*

Remény

*Kacérkodó, vak, álruhás remények,
emlékbe zárt romantikus regények,
lankadt, hazug, vajákos párbeszéddek,
sötétben buggyanó tavak, veszélyek*

*között indulsz az életedre fűgén.
lépted nyomán eső ezüstös szürkén.
Bevonja szűzi lábnyomod, s a sás
suttogja: Várj, közel már a halál!*

*Tarisznyád lebben, amint kel a szél,
reményed hű poggyásza oly kevés!
Csak távol hallasz igéző jelet,
lidércként lobbannak igéretetek.*

*Rettent, és vonz az élet orgiája,
ám mész előbbre. És egyszer magasan,
az ég-azúrba zúgva beleharsan
a végítélet érces trombitája.*